

**UCHWAŁA NR XIV/178/2015
RADY GMINY ZBROSŁAWICE**

z dnia 21 grudnia 2015 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Zbrosławice na lata 2015 - 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) w związku z §10 ust. 2 pkt. 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 501 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Zbrosławice uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Zbrosławice na lata 2015 - 2022, przyjęty uchwałą Nr I/III/2015 Zebrania Wiejskiego w Zbrosławicach z dnia 14 grudnia 2015 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIX/347/09 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 1 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Zbrosławice na lata 2009 - 2016.

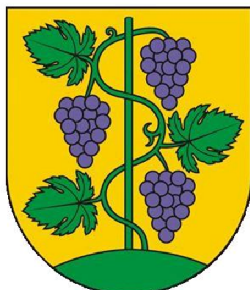
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Fels

Załącznik do Uchwały Nr XIV/178/2015
Rady Gminy Zbrosławice
z dnia 21 grudnia 2015 r.



*Gmina
Zbrosławice*



*Sołectwo
Zbrosławice*

***PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
ZBROSŁAWICE
NA LATA 2015 – 2022***

Zbrosławice, grudzień 2015

Spis treści

Wstęp	4
1. Charakterystyka miejscowości Zbrośławice	5
1.1. Historia wsi.....	6
1.2. Ludność.....	9
1.3. Oświata.....	10
1.4. Służba zdrowia.....	11
1.5. Bezpieczeństwo publiczne.....	12
1.6. Rozwiązywanie problemów.....	13
2. Infrastruktura techniczna	13
2.1. Zaopatrzenie w wodę.....	13
2.2. Kanalizacja.....	14
2.3. Utylizacja odpadów.....	15
2.4. Sieć energetyczna i telekomunikacyjna.....	15
2.5. Komunikacja, infrastruktura drogowa.....	15
2.6. Gospodarka, rolnictwo, leśnictwo.....	16
3. Turystyka	16
4. Inwentaryzacja zasobów	16
5. Słabe i mocne strony sołectwa Zbrośławice	23
6. Plan Odnowy Miejscowości Zbrośławice	24
7. Opis planowanych przedsięwzięć	26
8. Charakterystyka i opis miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców	27
Bibliografia	32

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa gminy Zbrośławice.....	5
Rysunek 2. Fotografia kościoła w Zbrośławicach, wykonana w latach dwudziestych XX w.....	6
Rysunek 3. Kościół Parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.....	7
Rysunek 4. Wnętrze kościoła parafialnego w Zbrośławicach.....	8
Rysunek 5. Figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem z ołtarza głównego w kościele parafialnym w Zbrośławicach.....	8
Rysunek 6. Dom Pomocy Społecznej.....	11
Rysunek 7. Stacja Uzdatniania Wody w Zbrośławicach.....	14



Rysunek 8.	Po niemieckich fortyfikacjach tzw. Pozycji Górnośląskiej sprzed drugiej wojny światowej pozostały do dziś liczne schrony bojowe.....	20
Rysunek 9.	Pałac zbrostawicki, rezydencja m.in. zasłużonej w dziejach wsi rodziny Stockmansów, zachował resztki klasycystycznych cech stylowych z XVIII i XIX w.21	
Rysunek 10.	Budynek Centrum Usług Publicznych.	27
Rysunek 11.	Czytelnia w Gminnej Bibliotece Publicznej.	28
Rysunek 12.	Stadnina koni w Zbrostawicach.	30



Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Zbrostawice jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego określonego na lata 2015 – 2022. Jego zasadniczym celem jest usystematyzowanie dostępnej wiedzy na temat zasobów miejscowych, stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Wskazuje na kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Dodatkowo umożliwia planowe realizowanie zamierzeń, ich optymalizację oraz tworzenie najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi oraz życia mieszkańców.

Niniejszy plan jest planem otwartym, co pozwala na jego aktualizację w zależności od potrzeb społecznych oraz uwarunkowań finansowych. Umożliwia to wprowadzanie zmian poprzez dopisywanie nowych zadań oraz zmiany kolejności ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem uchwalanym przez zebranie wiejskie oraz zatwierdzanym uchwałą Rady Gminy.



1. Charakterystyka miejscowości Zbrostawice.

Zbrostawice to wieś położona w malowniczej części Wyżyny Śląskiej, województwie śląskim, powiecie tarnogórskim, gminie Zbrostawice. Sołectwo Zbrostawice leży na ziemi tarnogórskiej w dolinie rzeki Dramy, w pobliżu uprzemysłowionych miast takich jak: Gliwice, Tarnowskie Góry, Zabrze, Bytom. Zlokalizowane jest we wschodniej części gminy Zbrostawice. Jako jedno z 21 sołectw gminy zajmuje powierzchnię 964 ha, co stanowi ok. 6,5 % powierzchni całej gminy. Głównym ciągiem komunikacyjnym jest ulica Wolności. Zarówno same Zbrostawice jak i cała Gmina pomimo lokalizacji w sąsiedztwie wysoko zurbanizowanych i uprzemysłowionych terenów, ma środowisko czyste ekologicznie, znane od lat z istniejącego tu mikroklimatu, z pięknymi terenami o dużych walorach przyrodniczych. Mikroklimat sprzyja leczeniu chorób układu oddechowego i nerwowego. W okresie międzywojennym w związku ze swoimi walorami krajobrazowymi i klimatycznymi, Zbrostawice stały się miejscowością rekreacyjną zwaną „Szwajcarią Zbrostawicką”.



Rysunek 1. Mapa gminy Zbrostawice.



1.1. Historia wsi.

Zbrostawice to administracyjne centrum gminy, znajduje się tu siedziba władz samorządowych: Urząd Gminy z Wójtem na czele oraz Rada Gminy.

Wieś powstała w średniowieczu. W dokumentach pod datą 1282 występuje sołtys Hartlin von Broslawitz, co wskazuje że założono ją przed tym rokiem. Nazwa miejscowości jest typową nazwa patronimiczną – pochodzi od nazwiska założyciela lub właściciela – należy mniemać, że u jej początków stoi jakiś Zbrośław. Możliwe, że chodzi o Zbrośława Wilczyca (Broslaus Wilcher), kasztelana kozielskiego, dworzanina księcia opolskiego Władysława I. W księgach uposażeń biskupstwa wrocławskiego około roku 1300 pojawia się zapis *Sbrosławitz*, jednak w późniejszych czasach popularna staje się forma *Brosławitz*, która pozostaje urzędową nazwa wsi, aż do lat trzydziestych XX wieku, kiedy w ramach zniemczania słowiańskiej toponomastyki przemianowano wieś na *Dramatal* [Rosenbaum, 2010].



Rysunek 2. Fotografia kościoła w Zbrostawicach, wykonana w latach dwudziestych XX w.

Początkowo Zbrostawice były wsią czynszową o znacznym zaludnieniu, lokowane jako miasto, ponadto stanowiły lokalny ośrodek wydobywania rudy ołowionożelaznej – galeny. Do połowy XV wieku wzniesiono kościół i utworzono parafię, początkowo pod wezwaniem Wszystkich Świętych. W tym okresie wioska należała do rodu Zbrośławskich razem z Wilkowicami i Kępczowicami [Rosenbaum, 2010]. Obecne Zbrostawice składają się z kilku miejscowości.



Nierada położona na granicy z Kamieńcem nie wydaje się być relatywnie starą częścią Zbrostawic, to Kępczowice będące miejscowością jeszcze przed II wojną światową, są prawdopodobnie starsze niż Zbrostawice. Według Johanna Chrząszcza pierwsza wzmianka o Kępczowicach pochodzi z 1256 r. [Chrząszcz, 1900]. Podsumowując Zbrostawice razem z osadą w Kępczowicach istniały w połowie XIII wieku. Stanowiły wówczas znaczną miejscowość, jedną z dwóch (obok Pyskovic) ośrodków administracyjnych wschodnich rubieży księstwa opolskiego [Niestrój, 2005]

Należy podkreślić, iż trzy omawiane wsie przechodziły wielokrotnie z rąk do rąk. Od roku 1764 Zbrostawice były własnością von Fernemontów, natomiast z początkiem następnego stulecia przeszły w posiadanie rodu o belgijskich korzeniach – von Stockmansów. Z nimi związana jest przebudowa zbrostawickiego pałacu, wzniesienie mauzoleum przy kościele i sprowadzenie z Krems koło Imbach figurki Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Natomiast Kępczowicami w XVIII wieku władali przedstawiciele rodzin Wrochem, Kalinowski i Larisch. W Zbrostawicach pod koniec lat siedemdziesiątych XIX wieku spotykamy Stockmansów. Później wieś przeszła w posiadanie pana na Łubiu, Arthura von Baildon und Briestwell do roku 1909 [Rosenbaum, 2010].



Rysunek 3. Kościół Parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny



W Zbrosławicach spośród zabytków można napotkać zabytkowy kościół parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, który wzmiankowany już w 1447 roku zmieniał konfesję. Po kilkudziesięciu latach użytkowania przez ewangelików w roku 1629 został przekazany przez władze katolikom, a co za tym idzie odmienił swój wygląd. Pozostałość najstarszego średniowiecznego kościoła stanowi gotyckie prezbiterium. Gruntowne zmiany świątyni miały miejsce półtora wieku później za sprawą Christopha Worbsa – architekta ze Strzelec Opolskich. Obecny wygląd nadany został podczas odbudowy kościoła po pożarze który miał miejsce w roku 1909. W tym czasie przebudowana została także stojąca dzwonnica datowana na rok 1564.

Elementy wyposażenia wyróżniające wnętrze kościoła to: późnobarokowe ołtarze, ambona, obrazy, Droga Krzyżowa, a także dwie renesansowe tablice nagrobne dobroczyńców kościoła, zmarłych na początku XVII wieku – Georga Larischa wraz z żoną Anną z domu Stolz i dwójki ich dzieci. Ustanawia się kult maryjny związany z figurą Najświętszej



Rysunek 5. Figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem z ołtarza głównego w kościele parafialnym w Zbrosławicach.



Rysunek 4. Wnętrze kościoła parafialnego w Zbrosławicach.



Maryi Panny najpóźniej od okresu międzywojennego. Figura przechowywana była do roku 1828 jako własność rodowa w przykościelnym mauzoleum Stockmansów, następnie przeniesiono ją do kościoła, a w roku 1944 umieszczono w ołtarzu głównym. Dzięki staraniom ks. Alfonsa Rymera od roku 1954 Zbrostawice formalnie stały się sanktuarium Matki Boskiej Zbrostawickiej [Rosenbaum, 2010].

1.2. Ludność

Obecnie miejscowość Zbrostawice zamieszkują 2565 osoby, w tym 1247 kobiet i 1318 mężczyzn. Poniżej przedstawiono dane demograficzne dla tego regionu.

Tabela 1 Liczba urodzeń wg. roczników w latach 2009 - 2015.

Rocznik	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba dzieci	30	27	28	31	20	25	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Zbrostawicach (stan na dzień 20.11.15r.)

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności sołectwa Zbrostawice.

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	
	Kobiety	Mężczyźni
0-16	199	237
17-35	287	301
36-50	284	339
51-65	253	283
Powyżej 66	224	158

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Zbrostawicach (stan na dzień 20.11.15 r.).



1.3. Oświata

Na terenie sołectwa znajdują się następujące jednostki oświatowe:

- Zespół Szkół w Zbrostawicach, ul. Wolności 67, w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki;
 - Gimnazjum;
- Gminne Przedszkole nr 1, ul. Batorego 6.

Koordinacją oraz nadzorem działalności oświatowych jednostek organizacyjnych Gminy Zbrostawice zajmuje się Gminny Zespół Obsługi Placówek Oświatowych z siedzibą w Zbrostawicach, ul. Wolności 108. W roku bieżącym wykonano termomodernizację zarówno budynku Zespołu Szkół jak i Przedszkola, a także dostosowano budynek przedszkola do przepisów przeciwpożarowych.

Do Zespołu Szkół w Zbrostawicach w roku szkolnym 2015/2016 uczęszcza 253 uczniów, z tego do Szkoły Podstawowej: 194 uczniów natomiast do Gimnazjum: 59 uczniów. Obecnie dyrektorem Zespołu Szkół jest Pani Urszula Gierszewska. Trudno określić kiedy powstała szkoła, gdyż brak na ten temat jakichkolwiek informacji. Pierwsze wzmianki na temat szkoły w Zbrostawicach pojawiają się w drugiej połowie XVII w. W protokole wizytacyjnym pochodzącym z 1679 roku wspomniany został organista Walenty Waselnik, który był od 11 lat rektorem miejscowej szkoły [A. Rymer, 1971]. Kolejna informacja pochodzi z 1687 r. jednak poprzez nie podanie nazwiska nauczyciela przez wizytatora można mniemać, iż był nim nadal wspomniany Walenty Waselnik. Niestety budynek, którym miał się opiekować był w bardzo złym stanie, stanowił ruinę. Kolejna wizytacja, która miała miejsce w 1697 r. wypadła pozytywnie, w tym czasie kierownikiem był także organista, Franciszek Kapnicus [Niestrój]. Na przełomie XVIII i XIX w. w księgach parafialnych pojawiają się kolejne nazwiska organistów, będących jednocześnie nauczycielami miejscowej szkoły. Na temat budynku szkoły pojawiają się informacje sugerujące, iż pod koniec XVIII w. był już ruiną, musiał zostać jak najszybciej wyremontowany [Niestrój, 2005]. Od roku 1819 Zbrostawice wraz z Kępczowicami miały nową szkołę, która została wybudowana na południowym stoku wzgórza kościelnego. Po licznych przebudowach budynek ten stoi do dnia dzisiejszego, jako dom parafialny w którym mieszkają zakonnice ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej. [Niestrój, 2005] W związku z coraz częstszym nieprzystosowaniem starego budynku szkoły do ciągle zmieniającej się rzeczywistości, wykonywano coraz częstsze remonty budynku. Stan zbrostawickiej szkoły pogarszał się z każdym rokiem, aż w roku 1925 nadawał się już tylko do rozbiórki. Decyzja o budowie nowej szkoły zapadła w 1930 roku, natomiast poświęcona została 8 sierpnia 1931 r. [w].



Do Gminnego Przedszkola nr 1 w roku szkolnym 2015/2016 uczęszcza 93 dzieci. Budowę Przedszkola rozpoczęto w roku 1979, natomiast do użytku zostało oddane 1 września 1980 r. Wówczas jako jedyne w gminie posiadało odrębne sale z łazienkami, pomieszczeniami na pomoce dydaktyczne, salę gimnastyczną, salę rekreacyjną, sypialnie oraz pomieszczenia gospodarcze. Dyrektorem Przedszkola do 31 sierpnia 1988 roku była Pani Emilia Sznappa, natomiast od 1 września 1988 roku do dnia dzisiejszego dyrektorem jest Pani Elżbieta Bochoń [w].

1.4. Służba zdrowia

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami w sołectwie Zbrostawice sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej FAM-MED, który świadczy usługi medyczne w ramach umowy z NFZ. W firmie wykonywane są dwa świadczenia medyczne. Do wykonywanych usług należą: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze. Zakład Opieki Zdrowotnej "Fam-Med" posiada gabinet lekarza rodzinnego, a także umowę na świadczenia wykwalifikowanej pielęgniarki oraz siedem poradni specjalistycznych: endokrynologiczna, neurologiczna, reumatologiczna, ginekologiczna - położnicza, nefrologiczna, leczenia schorzeń naczyń, otolaryngologiczna. Ponadto w Zbrostawicach istnieje punkt apteczny.



Rysunek 6. Dom Pomocy Społecznej.

Ośrodek Zdrowia współpracuje ze stacją Caritas, której siedziba mieści się w budynkach przy zbrostawickim kościele i obejmuje opiekę pielęgniarstwa mieszkańców całej Gminy



Zbrosławice. Stacja Opieki Caritas w Zbrosławicach wykonuje świadczenia w środowisku podopiecznego oraz usługi rehabilitacyjne pacjentom z terenu Gminy Zbrosławice, umożliwia także wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego. Działalność Stacji Opieki Caritas w Zbrosławicach jest współfinansowana przez Gminę Zbrosławice.

Ponadto na terenie Zbrosławic funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Ojców Kamilianów.

1.5. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem wsi czuwa Komisariat Policji zlokalizowany w sąsiedniej miejscowości Kamieniec, który obejmuje swym działaniem całą Gminę. Ponadto na terenie Gminy Zbrosławice w 2009 roku powołana została Straż Gminna, której zadaniem jest ochrona porządku publicznego. Swoją siedzibę ma także w miejscowości Kamieniec.

Ważnym elementem systemu bezpieczeństwa jest Ochotnicza Straż Pożarna w Zbrosławicach zlokalizowana przy ul. Wolności 112. Funkcje Prezesa sprawuje Pan Krzysztof Krafczyk. OSP jako jednostka ratowniczo-gaśnicza od roku 1995 włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). Jednostka ta prężnie działa na obszarze powiatu i województwa, aktualnie do udziału w działaniach ratowniczo-gaśniczych uprawnionych jest 32 członków OSP, w tym 3 kobiety. Posiadają oni wymagane badania lekarskie i właściwe kursy posługiwania się sprzętem ratowniczym, niezbędne do prowadzenia akcji. Ponadto OSP posiada młodzieżową drużynę pożarniczą chłopców (MDP) oraz drużynę kobiet, które to drużyny biorą udział w zawodach sportowo-pożarniczych – często je wygrywając. OSP Zbrosławice oprócz działań gaśniczych prowadzi również działania ratownictwa wysokościowego i wodnego, a także ratownictwa medycznego.

Podstawowym wyposażeniem jednostki OSP są trzy samochody ratownicze:

- MAN;
- Magirus z beczką o poj. 3000 l wody;
- Magirus SD – autodrabina – do działań wysokościowych.

Na wyposażeniu pojazdów znajduje się niezbędny sprzęt do prowadzenia akcji – są to aparaty powietrzne, miernik wielogazowy do wykrywania gazów toksycznych, 4 piły ratownicze do cięcia, zestaw ratownictwa technicznego Holmatro, zestaw ratownictwa medycznego z defibrylatorem, oraz pompa szlamowa Honda KTH 80 X.

Samochód autodrabina z koszem używany jest do działań ratowniczych na wysokości i umożliwia ewakuację do 30 m wysokości.

OSP Zbrosławice jest najczęściej dysponowaną jednostką z całej gminy Zbrosławice do działań



ratowniczo-gaśniczych. W całym roku 2014 OSP Zbrostawice brała udział w 113 zdarzeniach, w tym 22 do pożaru, 76 do miejscowych zagrożeń (wypadki drogowe, usuwanie powalonych drzew, akcje powodziowe, usuwanie gniazd owadów itp.), 3 do fałszywych alarmów, 11 razy w ćwiczeniach, oraz 1 raz do zabezpieczenia terenu. W pierwszym półroczu br. OSP wyjeżdżała do akcji 38 razy.

1.6. Rozwiązywanie problemów

Wszystkie problemy mieszkańców sołectwa rozwiązywane są poprzez:

- zebrania mieszkańców wsi;
- zgłaszanie problemów zarówno sołtysowi, Radzie Sołeckiej jak i Radnym Gminy;
- spotkania z przedstawicielami władz samorządowych.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

Miejscowość Zbrostawice objęta jest gminną siecią wodociagową, która zasilana jest z własnego ujęcia wody w Zbrostawicach. Gminne urządzenia wodociagowe obsługiwane są przez samorządowy zakład budżetowy: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrostawicach. Stan techniczny sieci jest niezadowolający – konieczna jest ich sukcesywna wymiana.

Zasilanie wsi z własnego ujęcia wody jest możliwe dzięki budowie Stacji Uzdatniania Wody (SUW) w Zbrostawicach, której uroczyste otwarcie odbyło się 10 kwietnia 2014 roku. Inwestycja budowy SUW była konieczna ze względu na zatrucie ujęcia wody związkami trichloroetenu i tetrachloroetenu, co miało miejsce we wrześniu 2010 roku. Konsekwencją wykrycia przez ZGKiM Zbrostawice zatrucia było wstrzymanie wydobywania wody decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu. Od tego momentu rozpoczęto poszukiwania skutecznej metody wytrącania z wody związków chemicznych, niestety wszystkie znane metody okazały się nieekonomiczne. Dopiero w sierpniu 2012 r. przedstawiciele ZGKiM uzyskali informacje o nowej technologii, którą zastosowano w Bornem Sulimowie. Po dokonaniu wszystkich niezbędnych przeliczeń zdecydowano się ją wdrożyć na ujęciu zbrostawickim. Metoda wykorzystuje proces desorpcji w specjalnie do tego procesu przygotowanych



desorberach, w których woda przedmuchiwana jest powietrzem. Stacja Uzdatniania Wody jest obiektem o bardzo dużym znaczeniu jeśli chodzi o poprawę jakości życia mieszkańców sołectwa Zbrośławice i nie tylko, gdyż z tego ujęcia zasilane są również następujące sołectwa: Ptakowice, Wilkowice, Kamieniec i prawie cała Wieszowa co daje w sumie prawie 50% mieszkańców gminy. Należy wspomnieć, iż wcześniej udawało się to tylko w 11%.



Rysunek 7. Stacja Uzdatniania Wody w Zbrośławicach.

2.2. Kanalizacja

Na terenie miejscowości Zbrośławice nie została jeszcze wybudowana sieć kanalizacji sanitarnej. Ścieki odprowadzane są do przydomowych zbiorników na nieczystości ciekłe (sporadycznie szczelnych) oraz do przydomowych oczyszczalni ścieków. Po wstępnym przefiltrowaniu ścieki odprowadzane są do rowów i cieków wodnych. Coraz więcej mieszkańców decyduje się na inwestycję, jaką jest wybudowanie przydomowej oczyszczalni ścieków, co niesie ze sobą wiele korzyści i zalet. Inwestycja ta jest opłacalna w każdych warunkach, a w szczególności jeśli mamy na myśli kwestie środowiskowe. Dzięki nim możliwe jest uniknięcie marnowania cennej wody, zanieczyszczenia środowiska jak i zagrożenia zdrowia ludzi. Należy także wspomnieć, iż koszt takiej inwestycji zwraca się zaskakująco szybko.



2.3. Utylizacja odpadów

Aktualnie firmą odpowiedzialną za odbiór wszystkich odpadów z terenów zamieszkałych zarówno sołectwa Zbrostawice jak i całej gminy jest firma ALBA z siedzibą w Dąbrowie Górniczej. Na terenie gminy dominuje selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Natomiast właściciele lokali niezamieszkałych tj. m.in. lokali handlowych, obiektów użyteczności publicznej, przedsiębiorstw oraz zakładów pracy zobowiązani są podpisywać indywidualnie i we własnym zakresie umowy z dowolnie wybranym przedsiębiorstwem odbierającym odpady komunalne. Mieszkańcy sołectwa Zbrostawice mogą ponadto korzystać z Mobilnego Punktu Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego przy siedzibie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrostawicach, ul. Oświęcimska 6.

2.4. Sieć energetyczna i telekomunikacyjna.

Sołectwo Zbrostawice jest w pełni zelektryfikowane, dystrybutorem energii elektrycznej dla sołectwa Zbrostawice jest TAURON Dystrybucja S.A. Mieszkańcy mają odrębne umowy na dostawę energii elektrycznej z dostawcami.

Przez miejscowości Zbrostawice przebiega linia teletechniczna Orange Polska S.A. Zgodnie z obecnym stanem zaawansowania techniki transmisji głosu oraz całkowitym pokryciem zasięgiem operatorów sieci komórkowych terenu gminy można sądzić, iż potrzeby mieszkańców odnośnie obsługi teletechnicznej są zrealizowana w znacznym stopniu. Dodatkowe potrzeby mieszkańców mogą zostać zaspokojone poprzez rozbudowę istniejącej infrastruktury sieci TP SA o linie kablowe i sieci światłowodowe.

2.5. Komunikacja, infrastruktura drogowa

Komunikacja autobusowa na obszarze sołectwa Zbrostawice jest organizowana przez Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach oraz Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach. Z sołectwa wykonywany jest bezpośredni kurs do Gliwic (linia 80), Tarnowskich Gór (linia 80), Pyskowic (linia 20), Bytomia (linia 20). Z kolei dojazd do pozostałych miejscowości wymaga skorzystania z kilku linii autobusowych.

Na terenie całej gminy Zbrostawice łączna długość dróg publicznych wynosi 75814 mb natomiast dróg wewnętrznych 25734 mb. W roku bieżącym na terenie sołectwa Zbrostawice



dokonano utwardzenia dróg gminnych, odnowy nawierzchni ul. Bocznej oraz remontu mostów drogowych w ciągu ul. Hutniczej oraz Piaskowej.

2.6. Gospodarka, rolnictwo, leśnictwo.

W sołectwie dobrze rozwinięty jest sektor usługowo – produkcyjny. Na terenie Zbrosławic swoje siedziby mają drobni przedsiębiorcy, zajmujących się głównie handlem i świadczący podstawowe usługi. Aktualnie w CEIDG zarejestrowanych jest 185 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność. Ważną gałęzią utrzymania dla mieszkańców jest produkcja rolna. W samym sołectwie występują gospodarstwa rolne jednak obserwuje się zmniejszenie ich ilości.

Mając na uwadze całą powierzchnię Gminy Zbrosławice: 70,3 % powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Pozostała część zajęta jest głównie przez lasy (2939 ha, 19,8 %), tereny pod wodami (92 ha, 0,6 %), nieużytki (232 ha, 1,6 %) i tereny pozostałe (1154 ha, 7,8 %).

Na danym terenie występują typy gleb charakterystycznych dla podłoża węglanowego (wapienie, margle, dolomity). Sołectwo leży na terenie Nadleśnictwa Brynek.

3. Turystyka

Sołectwo Zbrosławice charakteryzuje się czystym środowiskiem, istniejącym mikroklimatem oraz pięknymi terenami o walorach przyrodniczych. Dzięki temu stanowi atrakcyjne miejsce na sobotnio – niedzielny wypoczynek. Na terenie sołectwa spotkać można liczne zabytki oraz miejsca godne zwiedzenia, które zostały przedstawione w rozdziale: Inwentaryzacja zasobów.

Szeroko rozwinięta działalność kulturalna, która może zachęcić do odwiedzenia Zbrosławic została opisana w rozdziale 7.

4. Inwentaryzacja zasobów

Inwentaryzacja zasobów wsi Zbrosławice jest to zestawienie elementów i cech będących dziedzictwem kulturowym, cennym pod względem historycznym, zasługującym na ochronę oraz innych zasobów atrakcyjnych dla tworzenia oferty miejscowości.

O bogactwie kulturowym miejscowości świadczą zasoby materialne oraz związane z nimi wartości duchowe, historyczne oraz obyczajowe. Obowiązkiem samorządów lokalnych



jest ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy. Zgodnie z Gminną Ewidencją Zabytków możemy wyróżnić następujące zabytki występujące na terenie miejscowości Zbrosławice.

Lp.	Sołectwo	ulica	obiekt	Forma ochrony
1.	Zbrosławice	rejon ul. Pogodnej Nr ew. działki 179/3	bunkier niemiecki w grupie schronów bojowych	
2.	Zbrosławice	rejon ul. Pogodnej Nr ew. działki 118/2	bunkier niemiecki w grupie schronów bojowych	
3.	Zbrosławice	rejon ul. Pogodnej Nr ew. dz.1944/144	bunkier niemiecki w grupie schronów bojowych	
4.	Zbrosławice	rejon ul. Pogodnej Nr ew. dz. 949/128	bunkier niemiecki w grupie schronów bojowych	
5.	Zbrosławice	Mickiewicza	wapiennik	
6.	Zbrosławice	Plac K. Miarki 1	Dwór w zespole dworsko-folwarcznym	
7.	Zbrosławice	Plac K. Miarki 1	spichlerz w zespole dworsko-folwarcznym	
8.	Zbrosławice	Plac K. Miarki 3	dom w zespole dworsko-folwarcznym	
9.	Zbrosławice	Plac K. Miarki 4	dom w zespole dworsko-folwarcznym	
10.	Zbrosławice	Plac K. Miarki	stajnia w zespole dworsko-folwarcznym	
11.	Zbrosławice	Plac K. Miarki	stajnia w zespole dworsko-folwarcznym	
12.	Zbrosławice	Czerwona 2 i 2A	dom	
13.	Zbrosławice	Batorego 4	budynek usługowy	
14.	Zbrosławice	Batorego 8	OLRdD;	
15.	Zbrosławice	Dworcowa 2	dworzec PKP	
16.	Zbrosławice	Dworcowa 3	dom PKP	
17.	Zbrosławice	Dworcowa	budynek gospodarczy dworca PKP	
18.	Zbrosławice	Kościelna 3	Dom Sióstr	
19.	Zbrosławice	Kościelna 4	plebania	
20.	Zbrosławice	Kościelna 6	Kościół pw. NMP	Nr Rej. Zab. A/642/66 z dnia 2.05.66
21.	Zbrosławice	Kościelna	cmentarz przykościelny	



22.	Zbrostawice	Kościelna	wieża	Nr Rej. Zab. A/642/66 z dnia 2.05.66
23.	Zbrostawice	Kościelna	kaplica grobowa Rodziny Sobotów	
24.	Zbrostawice	Kościelna	kaplica grobowa Rodziny Żurków	
25.	Zbrostawice	Kościelna	kaplica grobowa Rodziny Stockman	Nr Rej. Zab. A/642/66 z dnia 2.05.66
26.	Zbrostawice	Kościelna	mur cmentarny	Nr Rej. Zab. A/642/66 z dnia 2.05.66
27.	Zbrostawice	Kościuszki 5	dom	
28.	Zbrostawice	Kościuszki	stodoła	
29.	Zbrostawice	Młyńska 1	zabudowania gospodarcze w zespole młyna	
30.	Zbrostawice	Młyńska 1	młyn w zespole młyna	
31.	Zbrostawice	Oświęcimska 2	Urząd Gminy	
32.	Zbrostawice	Oświęcimska 7	dom w zespole młyna	
33.	Zbrostawice	Oświęcimska 7	młyn walcowy w zespole młyna	
34.	Zbrostawice	Oświęcimska 7	budynek gospodarczy w zespole młyna	
35.	Zbrostawice	Oświęcimska 7	stodoła w zespole młyna	
36.	Zbrostawice	Piaskowa 2	dom	
37.	Zbrostawice	Piaskowa 8	dom	
38.	Zbrostawice	Piaskowa 15	dom	
39.	Zbrostawice	Powstańców 3	dom	
40.	Zbrostawice	Powstańców 6	dom	
41.	Zbrostawice	Traugutta 22	kapliczka	
42.	Zbrostawice	Wolności 2	dom	
43.	Zbrostawice	Wolności 8	dom	
44.	Zbrostawice	Wolności 9	dom	
45.	Zbrostawice	Wolności 12	dom	
46.	Zbrostawice	Wolności 12	kapliczka	
47.	Zbrostawice	Wolności 13	dom	
48.	Zbrostawice	Wolności 13	stodoła	
49.	Zbrostawice	Wolności 24	krzyż	



50.	Zbrostawice	Wolności 28A	budynek usługowy	
51.	Zbrostawice	Wolności 42	dom	
52.	Zbrostawice	Wolności 43	dom	
53.	Zbrostawice	Wolności 50	dom	
54.	Zbrostawice	Wolności 51	dom	
55.	Zbrostawice	Wolności 53	dom	
56.	Zbrostawice	Wolności 55,	dom	
57.	Zbrostawice	Wolności 58	krzyż	
58.	Zbrostawice	Wolności 65	dom	
59.	Zbrostawice	Wolności 67	Szkoła Podstawowa	
60.	Zbrostawice	Wolności 69	Dom Nauczyciela	
61.	Zbrostawice	Wolności 77	dom	
62.	Zbrostawice	Wolności 92	budynek mieszkalno-usługowy	
63.	Zbrostawice	Wolności 93	dom	
64.	Zbrostawice	Wolności 100	młyn	
65.	Zbrostawice	Wolności 101	budynek mieszkalno-usługowy	
66.	Zbrostawice	Wolności 102	dom	
67.	Zbrostawice	Wolności 102	kapliczka św. Jana Nepomucena	
68.	Zbrostawice	Wolności 104	dom	
69.	Zbrostawice	Wolności 109	dom	
70.	Zbrostawice	Wolności 114	dom	
71.	Zbrostawice	Wolności 115	dom	
72.	Zbrostawice	Wolności 117	dom	
73.	Zbrostawice	Zamkowa 2	zamek w zespole zamkowym	
74.	Zbrostawice	Zamkowa	park w zespole zamkowym	
75.	Zbrostawice	Zamkowa	budynek gospodarczy w zespole folwarcznym	
76.	Zbrostawice	Zamkowa	obora w zespole folwarcznym	
77.	Zbrostawice	Zamkowa	spichlerz w zespole folwarcznym	
78.	Zbrostawice	Zamkowa	budynek gospodarczy	
79.	Zbrostawice	Zamkowa	obora;	





Rysunek 8. Po niemieckich fortyfikacjach tzw. Pozycji Górnośląskiej sprzed drugiej wojny światowej pozostały do dziś liczne schrony bojowe.

Ponadto poza wymienionymi powyżej zabytkami, Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Katowicach (1993) wymienia następujące obiekty krajoznawcze, obecne do dnia dzisiejszego:

ul. Wolności

1. Krzyż przydrożny z 1896 r.;
2. Kapliczka z 1898 r. przy ścieżce;
3. Lipa drobnolistna o obw. 300 cm, na podwórzu, nad dawnym kanałem młyńskim;
4. Robinia akacyjowa o obw. 284 cm, w pobliżu lipy.
5. Kopuła pancerna, wybudowana przed 1939 r., po północnej stronie ulicy, 200 m od wiaduktu kolejowego.

ul. Kościelna

6. Dzwonnica z 1564 r. rozbudowana w 1909 r. ;
7. Krzyże przy prezbiterium z ok 1900 r, jeden żeliwny – na ścianie prezbiterium;
8. Krzyż cmentarny z 1896 r. pośrodku cmentarza;



- 9. Dąb szypułkowy o obw. 495 cm przy wschodnim murze cmentarza;
- 10. Robinia akacjowa o obw. 387 cm przy kaplicy grobowej;
- 11. 2 Buki pospolite o obw. 400 i 437 cm, przy ogrodzie plebanii;
- 12. Dawna Szkoła parafialna z pocz. XX wieku, piętrowa;

ul. Batorego

- 13. Sosna wejmutka o obw. 222 cm, na podwórzu posesji;
- 14. Dawne Przedszkole z 1938 r. budynek parterowy z poddaszem w latach 1980 – 1990 siedziba Urzędu Gminy;
- 15. Przedszkole z 1981 r. parterowe;

ul. Traugutta

- 16. Wzniesienie 285 m n.p.m., dobry punkt widokowy, w latach międzywojennych szybowisko;
- 17. Lipy drobnolistne o obw. 342 i 441 cm, przy skrzyżowaniu z ul. Lipową;
- 18. Lipy drobnolistne o obw. 387 i 360 cm, pierwsza przy rozwidleniu z ul. Wilkowicką, druga przy ul. Wilkowickiej ok. 120 cm od skrzyżowania.

ul. Oświęcimska

- 19. Pałac z 1756 r. kilkakrotnie przebudowywany, bez cech stylowych.
- 20. Młyn wodny z pocz. XX wieku, nieczynny dwupiętrowy. Od 1924 r. elektryczny
Oficyna parterowa od północy, murowana z kamienia, kryta papa.
Topola czarna o obw. 475 cm przy bramie wjazdowej.

Rysunek 9. Pałac zbrostawicki, rezydencja m.in. zasłużonej w dziejach wsi rodziny Stockmansów, zachował resztki klasycystycznych cech stylowych z XVIII i XIX w.



ul. Żwirki i Wigury

21. Bunkry betonowe, wybudowane przed 1939 r., 2 bunkry przy drodze polnej na przedłużeniu ulicy, trzeci po drugiej stronie rzeki Dramy, przy torach kolejowych.

Okolice Zbrostawic /na gruntach wsi Ptakowice/

22. Drama, rzeka długości 21 km.
23. Wylot Sztolni „Głęboka – Fryderyka” , klasycystyczny z 1821 r., zwana „Bramą Gwarków”. Pierwotnie był to wylot sztolni Krakowskiej z 1568 r, na pocz. XIX wieku przedłużonej jako głęboka sztolnia Fryderyka. Jej część została udostępniona turystycznej penetracji w 1957 r. jako Sztolnia Czarnego Pstrąga. Ze sztolni wypływa potok Czarnego Pstrąga, wypadający po 400 metrach do Dramy.
24. Szyb „Adam” z 1818 r. w ruinie, świetlik byłej sztolni „Głęboka Fryderyka”, na skraju lasu ok. 0,5 km od wylotu sztolni.

Nierada, ul. Wolności

25. Kapliczka przydrożna z 2 poł. XIX wieku, wewnątrz ludowa rzeźba św. Jana Nepomucena, w pobliżu byłej Huty Nieradzkiej.
26. Stadnina koni założona w 1967 r.
Dawny Spichlerz z 1 poł. XIX wieku, piętrowy z poddaszem.
27. Krzyż przydrożny, neogotycki z 1910 r., otoczony kutym, metalowym ogrodzeniem.

Przez miejscowość Zbrostawice przebiega fragment szlaku św. Jakuba. Dzięki współpracy z Górnośląskim Klubem przyjaciół Camino wyznaczono jego fragment. Jest to najbardziej znana droga pielgrzymkowa do Santiago de Compostela. Trasa została oznakowana, w przyszłości planuje się stworzenie małego miejsca wypoczynku wraz z tablicą informacyjną.

Poza obiektami krajoznawczymi jak i zabytkowymi występującymi na terenie sołectwa Zbrostawice, ważnym obiektem pod względem kulturalnym, a także atrakcyjnym dla tworzenia oferty miejscowości jest Centrum Usług Publicznych (CUP), w którym swoją siedzibę ma Gminna Biblioteka Publiczna. Dzięki Bibliotece Publicznej zaspokajane są czytelnicze, informacyjne i komunikacyjne potrzeby mieszkańców. Dla czytelników organizowane są m.in. spotkania z pisarzami, konkursy, wystawy okolicznościowe oraz zajęcia dla dzieci. Budowa Centrum Usług Publicznych rozpoczęła się wiosną 2010 roku, uroczyste otwarcie natomiast miało miejsce w lipcu 2011 roku. Inwestycja współfinansowana była z funduszy Unijnego Programu Rozwoju



Obszarów Wiejskich. Głównym celem budowy CUP było zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców zarówno sołectwa Zbrośławice jak i całej gminy. Umożliwiło to stworzenie zaplecza dla imprez kulturalno – społecznych, co ma ogromny wpływ na kultywowanie miejscowych tradycji. Budynek posiada dwie kondygnacje. Na parterze mieści się aula w której odbywają się zarówno posiedzenia Komisji oraz Sesje Rady Gminy Zbrośławice jak i wszelkiego rodzaju wydarzenia kulturalne.

5. Słabe i mocne strony sołectwa Zbrośławice

Mocne strony	Słabe strony
1. Zabytki dziedzictwa kultury. 2. Liczne pomniki przyrody. 3. Sąsiedztwo lasów bogatych w zwierzynę i runo leśne. 4. Duży potencjał ludzki. 5. Dobrze rozwinięta sieć komunikacji. 6. Aktywnie działające organizacje pozarządowe. 7. Walory przyrodnicze i krajobrazowe wpływające pozytywnie na wizerunek wsi. 8. Dogodne położenie komunikacyjne z najbliższymi miastami. 9. Bliskie sąsiedztwo autostrady. 10. W sąsiedztwie zlokalizowany jest Urząd Gminy. 11. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców – segregacja śmieci na poziomie gospodarstw domowych. 12. Atrakcyjne tereny pod zabudowę mieszkaniową. 13. Centrum Usług Publicznych – umożliwia organizację spotkań mieszkańców a także spotkań kulturalnych.	1. Niezadowalający stan nawierzchni drogowych. 2. Brak sieci kanalizacji. 3. Brak miejsca zabaw dla dzieci. 4. Migracja młodych, wykształconych ludzi w celach zarobkowych. 5. Zły stan chodników wzdłuż pasa drogowego lub ich brak. 6. Słabo oznakowane miejsca dla pieszych. 7. Sprzeczność interesów różnych grup społecznych przy podejmowaniu kluczowych decyzji.



6. Plan Odnowy Miejscowości Zbrostawice

Poniżej przedstawiono zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w sołectwie Zbrostawice w latach 2015 – 2022.

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2015 - 2022			
Cel	Harmonogram realizacji	Przeznaczenie	Wartość zadania i źródła finansowania
1. Odnowa nawierzchni drogi gminnej ul. Zamkowej			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2018	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury.	230 000,00 zł Środki własne; PROW
2. Budowa (rozbudowa) drogi gminnej ul. Batorego			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2020	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury, poszerzenie pasa jezdni	2 500 000,00 zł Środki własne; PROW; Program Przebudowy Dróg Lokalnych
3. Budowa (rozbudowa) drogi gminnej ul. Traugutta			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2020	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury, poszerzenie pasa jezdni	2 500 000,00 zł Środki własne; PROW; Program Przebudowy Dróg Lokalnych
4. Odnowa nawierzchni drogi gminnej ul. Piastowskiej			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2020	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury.	112 000,00 zł Środki własne; PROW
5. Odnowa nawierzchni drogi gminnej ul. Powstańców			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2020	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury.	136 000,00 zł Środki własne; PROW



6. Budowa (rozbudowa) drogi gminnej ul. 3-go Maja			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.	2016-2020	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury.	300 000,00 zł Środki własne; PROW
7. Budowa, rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej z uwzględnieniem nowej zabudowy mieszkaniowej			
Zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Zabezpieczenie środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniem.	2016 -	Ograniczenie zanieczyszczenia środowiska poprzez wyeliminowanie nieszczelnych i przelewowych szamb.	10 000 000,00 zł Środki własne; PROW; WFOŚ; RPO;
8. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Urząd Gminy – Oświęcimska 2; ZGKiM – Oświęcimska 6; Urząd Gminy – Wolności 89)			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców oraz pracowników, zwiększenie walorów estetycznych i reprezentacyjnych.	2016 - 2020	Oszczędność zużywanej energii cieplnej, poprawa estetyki budynków użyteczności publicznej.	500 000,00 zł
9. Rozbudowa terenu rekreacyjno – sportowego przy ul. Wolności.			
Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców sołectwa.	2016 – 2020	Zagospodarowanie terenu umożliwiającego rozwój kultury fizycznej i sportu, stworzenie miejsca zabaw i rekreacji.	150 000,00 zł Środki własne PROW
10. Przebudowa, modernizacja oświetlenia ulicznego.			
Zaspokojenie potrzeb oraz poprawa komfortu życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa.	2016 -2022	Poprawa bezpieczeństwa oraz walorów estetycznych	2 000 000,00 zł Środki własne RPO
11. Instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej.			
Zmniejszenie kosztów utrzymania budynków użyteczności publicznej.	2016 - 2020	Oszczędność zużywanej energii elektrycznej.	1 000 000,00 zł
12. Organizacja imprez integrujących środowisko wiejskie np. spotkania mieszkańców, organizacja dni okolicznościowych, festyny.			
Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu wsi	2016 - 2020	Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez wspólne organizowanie imprez o charakterze kulturalno – sportowo – rekreacyjnym.	Środki własne



7. Opis planowanych przedsięwzięć

Zasadniczym celem planowanych przedsięwzięć jest przede wszystkim zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców oraz poprawa komfortu życia, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu. Ponadto do celów możemy zaliczyć ochronę środowiska naturalnego, poprawę estetyki sołectwa oraz zagospodarowanie dostępnym terenów w celu utworzenia atrakcyjnej bazy sportowo – rekreacyjnej. Zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia wymienione w rozdziale 6 finansowane będą zarówno ze środków zewnętrznych (PROW, WFOŚ, Program Przebudowy Dróg lokalnych) jak i ze środków własnych Gminy Zbrosławice.

Zgodnie z tabelą powyżej przedsięwzięcia o numerach 1 – 5 wyróżniamy za najbardziej priorytetowe. Jest to związane z tym, iż poprawa jakości nawierzchni i bezpieczeństwa na drogach stanowi bardzo ważny aspekt dla mieszkańców Zbrosławic, którzy już niejednokrotnie sygnalizowali ten problem. Remont czy też przebudowa nawierzchni znacząco wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na drogach.

Budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej jest kolejnym ważnym problemem mieszkańców sołectwa. Wpłynęłoby to na rozwój oraz poprawę warunków życia. Ponadto należy podkreślić, iż znacząco wpłynie to na poprawę warunków ekologicznych oraz zwiększy dbałość o środowisko naturalne.

Jeśli chodzi o przedsięwzięcie nr 8, w związku z tym, iż budynki użyteczności publicznej stanowią wizytówkę zarówno sołectwa jak i gminy, ich termomodernizacja wpłynie na polepszenie walorów estetycznych oraz reprezentacyjnych, a także zmniejszy się koszty utrzymania budynków.

W bieżącym roku dokonano montażu części urządzeń siłowni zewnętrznej na terenie rekreacyjno – sportowym przy u. Wolności. Rozbudowa tego terenu (przedsięwzięcie nr 9) przyczyni się do wzrostu jakości życia mieszkańców miejscowości poprzez rozwój infrastruktury. Umożliwi integrację mieszkańców, co wpłynie na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej. Stworzenie dla mieszkańców miejsca aktywnego wypoczynku i spędzania wolnego czasu powoduje wzrost atrakcyjności miejscowości, a także wzrost jakości życia mieszkańców.

Przebudowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego spowoduje oszczędność zużywanej energii elektrycznej, a także przyczyni się do poprawy walorów estetycznych.



8. Charakterystyka i opis miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Na terenach każdej miejscowości znajdują się obszary bądź obiekty, które ze względu na swój charakter czy też położenie, stanowią atrakcje dla jej mieszkańców i nie tylko. Są to obszary i obiekty o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, a także sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne w miejscowości Zbrostawice, miejscami takimi są:

- Centrum Usług Publicznych – CUP;
- Gminna Biblioteka Publiczna;
- teren UKS Sokół Zbrostawice wraz z terenami z nimi sąsiadującymi ;
- plac zabaw;
- teren rekreacyjno – sportowy przy ul. Wolności;
- Ośrodek Jeździecki Zbrostawice;
- Zespół Szkół;
- Przedszkole;

Położenie jak i zasoby kulturalne miejscowości Zbrostawice sprzyjają rozwojowi turystyki, która z kolei służy zaspokajaniu jednej z najistotniejszych potrzeb ludzkich – potrzeby wypoczynku. Dlatego należy dokonać wszelkich starań, by poprzez rozwój bazy wypoczynkowej, turystycznej i sportowej potrzeby ludności zostały zaspokojone.

Ogromny wpływ na kultywowanie miejscowych tradycji ma Centrum Usług Publicznych. Jak już wspomniano w tym budynku siedzibę ma Gminna Biblioteka Publiczna, która swoim czytelnikom oferuje bogaty księgozbiór.



Rysunek 10. Budynek Centrum Usług Publicznych.

Biblioteka podejmuje szereg działań skierowanych do różnych grup mieszkańców, poczynając od pracy z najmłodszymi dziećmi, poprzez młodzież, dorosłych, po zajęcia



z seniorami.

Można wyróżnić następujące imprezy, wydarzenia kulturalne, które odbywają się cyklicznie:

- bal przebierańców dla dzieci z terenu Gminy Zbrostawice;
- Noc z Andersenem;
- 2 razy w miesiącu odbywają się zajęcia Grup Zabawowych skierowane dla dzieci od 1 roku do 4 lat – jako alternatywa edukacji przedprzedszkolnej;
- zajęcia zimowe w czasie ferii;
- konkurs „Najpiękniejsza pisanka”;
- Konkurs na najpiękniejszą bombkę choinkową;
- wystawy pokonkursowe;
- Gminny Festiwal Piosenki Ekologicznej (współorganizacja z Urzędem Gminy);
- zajęcia wakacyjne dla dzieci;
- Festyn Dramatalia połączony z Gminną Wystawą Koron Żniwnych (współorganizacja z Urzędem Gminy);
- „Dzień kartofla” z ogniskiem i pieczeniem ziemniaków dla przedszkolaków;
- Spotkanie i zabawa z Mikołajem;
- zajęcia plastyczne dla dzieci;
- zajęcia taneczno-ruchowe dla dzieci.

W swojej działalności Biblioteka główny nacisk kładzie na współpracę z przedszkolami i szkołami znajdującymi się na terenie gminy. Prowadzone są lekcje biblioteczne przeznaczone dla konkretnej grupy wiekowej i nawiązują tematycznie do pór roku, świąt i lokalnych uroczystości gminnych. Prowadzona jest także ścisła współpraca z młodzieżową grupą teatralną „Niespasowani”. Ponadto nawiązano współpracę z Fundacją Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego czego efektem jest prowadzenie zajęć Grup Zabawowych, w których uczestniczą małe dzieci wraz z rodzicami, babciami.



Rysunek 11. Czytelnia w Gminnej Bibliotece Publicznej.



Poza wymienionymi imprezami występującymi cyklicznie, organizowanych jest także wiele innych wydarzeń zmieniających się z roku na rok, dla przykładu w roku 2015 zorganizowano:

- lekcje biblioteczne;
- zajęcia pt. Miesiąc z tabletem w bibliotece;
- konkurs pt. „Portret Pani Jesieni”;
- konkurs czytelniczy;
- święto czekolady w Bibliotece pt. Czekolada jest na świecie – wszyscy jej pokosztujecie;
- koncert noworoczny w wykonaniu orkiestry Blaskapelle Świbie;
- koncert kolęd Małej Akademi Gitary Michała Malickiego;
- spotkania autorskie: z Jarosławem Kretem, z Grzegorzem Kasdepke, z Wiesławem Drabikiem;
- Konkurs ekologiczny;
- Noc Bibliotek – pierwsza edycja – impreza promująca czytelnictwo i biblioteki jako miejsca w których warto być;
- Wystawa – kolekcja pamiątek piłkarskich i kart telefonicznych;
- Cykl wystaw Fotohistorycznych (współorganizacja z Urzędem Gminy);
- Jarmarkowo – Jarmark Mikołajkowo-Świąteczny;
- Teatrzyki dla dzieci i młodzieży: „Drugie życie”, „Cyber pułapka”, „Tajemnica zaginionych liter”.

Największą gminną imprezą kulturalno – rozrywkową są „Dramatalia”, które w roku 2015 odbyły się po raz drugi. Impreza przyciąga uwagę ludzi nie tylko z terenu gminy, ale również z gmin i miast ościennych. Z roku na rok frekwencja jest coraz większa. Dotychczas impreza była w większości realizowana dzięki uzyskanym funduszom z programu „Europa dla obywateli”. Impreza odbywa się na terenie wokoło siedziby Urzędu Gminy Zbrosławice. Imprezie towarzyszy wiele innych wydarzeń, do których można zaliczyć wystawę koron żniwnych. Gmina Zbrosławice współpracuje z gminami zagranicznymi z czym związane jest coroczne organizowanie spotkań o charakterze kulturalno – promocyjnym. W Zbrosławicach spotkania te odbywają się podczas Dramataliów.

Od niedawna działa Klub Seniora, który swoją siedzibę ma w Zbrosławicach przy ul. Batorego 6. Powstał on z myślą o seniorach całej gminy Zbrosławice, spotkania odbywają się dwa razy w tygodniu. Pierwsze spotkanie organizacyjne odbyło się na początku listopada



bieżącego roku, podczas którego przedstawione zostały oczekiwania i realne potrzeby klubowiczów, co umożliwiło pełne dostosowywanie oferty zajęć.



Rysunek 12. Stadnina koni w Zbrostawicach.

Znaczną rolę w życiu wsi odgrywa Ośrodek Jeździecki, który oferuje on szeroki zakres usług, a ponadto na jego terenie odbywa się coroczny Letni Festiwal Piosenki skierowany dla dzieci z całej gminy.

Dokładnie 4 marca 1973 roku do Zbrostawic przyjechały pierwsze konie, które zapoczątkowały historię ośrodka. Przy ośrodku pracowała liczna rzesza miłośników koni i to dzięki ich pracowitości i pomysłowości ośrodek zaczął się rozwijać. Między innymi wyremontowano stary młyn, wybudowano fińskie domki, nowoczesne przestronne stajnie oraz trzy kryte ujeżdżalnie. Z upływem lat Ośrodek Jeździecki został przekształcony w Zakład Treningowy Koni. W latach 80-tych intensywnie rozwinął się sport jeździecki, zarówno jeśli chodzi o dyscyplinę skoków jak i ujeżdżanie. Aktualnie na terenie ośrodka prowadzona jest działalność sportowa i rekreacyjna, organizowane są obozy jeździeckie dla dzieci i młodzieży, wycieczki szkolne jedno i wielodniowe oraz szkółki jeździeckie dla początkujących i zaawansowanych. Prowadzony jest Klub Jeździecki Zbrostawice, którego zawodnicy biorą udział w zawodach rangi regionalnej, ogólnopolskiej, a także w mistrzostwach Polski [w].

Na terenie gminy Zbrostawice, działalność prowadzi grupa artystyczna „Niespasowani”, która powstała w roku 2011, całkiem niedawno uległa reorganizacji i powróciła w zmienionym



składzie. Pracuje nad licznymi występami teatralnymi i innymi. Można je zobaczyć między innymi przy okazji różnych gminnych imprez.



Bibliografia

Chrząszcz J., Geschichte der Städte Peiskretsham und Tost sowie des Toster Kreise in Oberschlesien, Peiskretscham 1900.

Niestrój H., Zbrośławice, 2005;

Niestrój H., Monografia gminy;

Ruściszewski P., Inwentaryzacja krajoznawcza województwa katowickiego, 1993;

Rosenbaum S., Zbrośławice gmina, 2010;

Stangel M., Zabytki Gminy Zbrośławice, 2001;

Zbrośławice [w:] www.zbroslawice.info.pl.

Zbrośławice [w:] www.szkoła.zbroslawice.pl.

Zbrośławice [w:] www.przedszkole.zbroslawice.pl.



Uzasadnienie

Przygotowanie aktualnego Planu Odnowy Miejscowości dla sołectwa Zbrosławice na lata 2015 - 2022 jest niezbędne w celu prawidłowego złożenia wniosku o dofinansowanie zadania "Zmiana nawierzchni dróg Gminnych" w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” w ramach PROW na lata 2014 - 2020. Aktualny Plan Odnowy Miejscowości został uchwalony Uchwałą Nr 1/III/2015 Zebrania Wiejskiego w Zbrosławicach dnia 14 grudnia 2015 r.